

Expunere de motive

Prezenta inițiativă legislativă are ca scop completarea articolului 93 al Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, în sensul instituirii obligației Ministerului Educației de a asigura manuale școlare sau materiale didactice echivalente, inclusiv fișe de lucru, pentru elevii din clasa pregătitoare, în mod gratuit și universal, atât în învățământul de stat, cât și în cel particular și confesional acreditat.

Începând cu anul școlar 2012–2013, clasa pregătitoare a devenit parte a învățământului primar, fiind reglementată ca nivel obligatoriu prin modificările aduse Legii educației naționale nr. 1/2011, prevederi reluate și în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 – art. 13 alin. (1).

Cu toate acestea, în practică, Ministerul Educației nu asigură manuale sau alte materiale didactice pentru acest nivel, încălcând astfel dispozițiile legale referitoare la dreptul la educație gratuită, astfel cum este reglementată în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, în special conform următoarelor articole:

- art. 28 alin. (3): „*Elevii din învățământul obligatoriu din unități de învățământ particular și confesional autorizate să funcționeze provizoriu/acreditate beneficiază de manuale școlare, conform legii.*”;
- art. 59 alin. (10): „*Ministerul Educației asigură manuale școlare atât pe suport hârtie, cât și în format digital specifice disciplinelor predate în limba maternă, și manuale școlare, care pot fi: manuale elaborate în limba de predare a minorităților naționale și manuale traduse din limba română sau manuale de import, avizate de Ministerul Educației, pentru titlurile needitate ca urmare a numărului redus de utilizatori, putând fi asigurată inclusiv traducerea conținuturilor digitale aferente manualelor în cauză.*”;
- art. 93 alin. (4): „*Elevii și personalul didactic de predare din învățământul de stat și din învățământul obligatoriu particular acreditat/autorizat și confesional beneficiază de manuale școlare gratuite, atât pentru învățământul în limba română, cât și pentru cel în limbile minorităților naționale, în condițiile legii.*”
- art. 106 alin. (1) lit. a): manualele sunt gratuite pentru elevii din învățământul obligatoriu;
- art. 115 alin. (2) lit. i): Ministerul Educației este singura autoritate competentă în achiziția și aprobarea manualelor. „*valuează, aprobă și achiziționează manualele școlare, conform legii, și, în acest sens, este singura autoritate cu competențe în domeniu*”;

Această situație a generat, timp de peste un deceniu, inechități educaționale, diferențe de tratament între elevii de la începutul ciclului primar și cei din clasele superioare, și lipsa unui suport didactic unitar pentru cadrele didactice care lucrează cu copii de 6 ani. De asemenea, s-a încărcat financiar părintele și s-a creat un precedent care nu respectă principiile constituționale de echitate și acces universal la educație gratuită. Sarcina achiziționării fișelor și materialelor auxiliare este transferată informal părinților sau unităților de învățământ, ceea ce conduce la o situație profund inechitabilă.

Această problemă afectează mai ales copii din mediile defavorizate, unde mulți părinți nu dispun de resursele financiare necesare pentru a cumpăra caiete de lucru, materiale didactice sau suporturi auxiliare. În aceste condiții, copii pornesc cu un dezavantaj semnificativ încă de la începutul parcursului școlar, contrar principiului egalității de șanse și al echității, consfințit în art. 2 lit. d) și art. 3 lit. i) din Legea 198/2023. În fapt, accesul efectiv la educație nu poate fi considerat real dacă nu este susținut și prin accesul gratuit la materialele educaționale de bază.

Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică și Ministerul Educației, numărul mediu anual al elevilor înscriși în clasa pregătitoare este de aproximativ 180.000 – 190.000.¹, număr orientativ, bazat pe tendințele anilor precedenți.

Costul mediu estimat per elev pentru manuale și/sau fișe de lucru este de aproximativ 100 de lei anual. Această sumă include cheltuielile legate de tipărirea materialelor, costurile logistice aferente distribuției, precum și punerea la dispoziție a formatului digital.

Raportat la un număr estimativ de 190.000 de elevi beneficiari, costul total anual nu depășește suma de 19.000.000 lei. Considerăm că acest efort bugetar este unul modest în contextul bugetului total destinat educației și că reprezintă o investiție necesară în susținerea echității și calității în procesul educațional.

Adoptarea acestei propuneri legislative corectează o omisiune legislativă și administrativă existentă din 2012 până în prezent, garantează respectarea dreptului la educație echitabilă pentru toți elevii din învățământul obligatoriu, sprijină cadrele didactice prin oferirea unui suport pedagogic unitar, reduce presiunea financiară asupra familiilor, în special a celor din medii defavorizate, și întărește aplicarea legii, consolidând responsabilitatea Ministerului Educației în respectarea propriilor atribuții.

Propunem ca implementarea să se aplice începând cu anul școlar următor intrării în vigoare a prezentei legi, pentru a permite Ministerului Educației să organizeze procesul de elaborare, licitație și distribuție a materialelor.

În acest sens, am elaborat propunerea legislativă pentru completarea articolului 93 al Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea după alineatul (4) a două alineate noi, alin. (4¹) și alin. (4²), pe care o supunem dezbaterii și aprobării Parlamentului României.

INIȚIATOR,

Kántor Boglárka
Deputat UDMR

¹ Raport privind starea învățământului preuniversitar din România 2023 – 2024, Ministerul Educației, București, noiembrie 2024

**Tabel cu inițiatorii propunerii legislative pentru completarea art. 93 din
Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023**

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	Szabolcs Ödön	UDMR	
2.	HÁNTOR BOGLÁRKA	UDMR	
3.	KONDOR ÁGOTA	UDMR	
4.	KOVÁCS MÁTÉ	UDMR	
5.	TASUÁI ISTVÁN-SALÁRÓ	UDMR	
6.	CSEF ÉVA ANDREA	UDMR	
7.	MAGYAR LORÁND-BALÁZS	UDMR	
8.	MOLNAR ANDREI	UDMR	
9.	ZAHORÁNYI SZABITA EVA	UDMR	
10.	Groma Botond	UDMR	
11.	KELEMEN HUNOR	UDMR	
12.	VASS LEVENTE.	UDMR	
13.	Ladányi László-Zolt	UDMR	
14.	GÁL KAROLY	UDMR	
15.	MARKÓ ATTILA GÁBOR	UDMR	
16.	Bende Sándor	UDMR	
17.	HALLÓ GÁBOR	UDMR	
18.	KÖNCEI CSABA	UDMR	

**Tabel cu inițiatorii propunerii legislative pentru completarea art. 93 din
Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023**

[illegible]